

Regeringskansliet

Remiss

2017-06-30
Ju2017/05546/L5

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2017-07-04

Dnr:

110-1157/2017

Till:

RVL

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten

Nya ungdomspåföljder (Ds 2017:25)

Remissinstanser

- 1 Riksdagens ombudsmän
- 2 Göta hovrätt
- 3 Hovrätten över Skåne och Blekinge
- 4 Hovrätten för Västra Sverige
- 5 Hovrätten för Nedre Norrland
- 6 Attunda tingsrätt
- 7 Stockholms tingsrätt
- 8 Falu tingsrätt
- 9 Örebro tingsrätt
- 10 Helsingborgs tingsrätt
- 11 Malmö tingsrätt
- 12 Göteborgs tingsrätt
- 13 Vänersborgs tingsrätt
- 14 Östersunds tingsrätt
- 15 Luleå tingsrätt
- 16 Kammarrätten i Stockholm
- 17 Förvaltningsrätten i Malmö
- 18 Förvaltningsrätten i Umeå
- 19 Justitiekanslern
- 20 Domstolsverket

- 21 Åklagarmyndigheten
- 22 Ekobrottsmyndigheten
- 23 Polismyndigheten
- 24 Säkerhetspolisen
- 25 Kriminalvården
- 26 Brottsförebyggande rådet
- 27 Brottsoffermyndigheten
- 28 Socialstyrelsen
- 29 Statens institutionsstyrelse
- 30 Barnombudsmannen
- 31 Statskontoret
- 32 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
- 33 Diskrimineringsombudsmannen
- 34 Arbetsgivarverket
- 35 Arbetsmiljöverket
- 36 Lunds universitet (Juridiska institutionen)
- 37 Stockholms universitet (Juridiska institutionen och Kriminologiska institutionen)
- 38 Södermanlands läns landsting
- 39 Kronobergs läns landsting
- 40 Västernorrlands läns landsting
- 41 Norrbottens läns landsting
- 42 Botkyrka kommun
- 43 Stockholms kommun
- 44 Tyresö kommun
- 45 Uppsala kommun
- 46 Strängnäs kommun
- 47 Valdemarsviks kommun
- 48 Nässjö kommun
- 49 Kalmar kommun

- 50 Olofströms kommun
- 51 Malmö kommun
- 52 Sjöbo kommun
- 53 Falkenbergs kommun
- 54 Göteborgs kommun
- 55 Härryda kommun
- 56 Tanums kommun
- 57 Tidaholms kommun
- 58 Forshaga kommun
- 59 Örebro kommun
- 60 Skinnskattebergs kommun
- 61 Leksands kommun
- 62 Hudiksvalls kommun
- 63 Sollefteå kommun
- 64 Strömsunds kommun
- 65 Vännäs kommun
- 66 Bodens kommun
- 67 FoU-Södertörn
- 68 Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)
- 69 Sveriges akademikers centralorganisation (SACO)
- 70 Landsorganisationen i Sverige (LO)
- 71 Sveriges Kommuner och Landsting
- 72 Svenskt Näringsliv
- 73 Sveriges advokatsamfund
- 74 Sveriges domareförbund
- 75 Föreningen Sveriges Socialchefer
- 76 Riksförbundet frivilliga samhällsarbetare
- 77 Brottsofferjouren Sverige
- 78 BRIS – Barnens Rätt i Samhället
- 79 Rädda Barnen

- 80 Fryshuset (Stiftelsen KFUM Söder)
- 81 LSU – Sveriges ungdomsorganisationer
- 82 Riksförbundet Kriminellas Revansch I Samhället
- 83 Unga KRIS (ungdomförbundet för Kriminellas Revansch I Samhället)
- 84 X-CONS

Remissvaren ska ha kommit in till Justitiedepartementet senast den 29 september 2017. Svaren bör lämnas både på papper och per e-post i word-format (Ju.L5@regeringskansliet.se).

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Remissinstanserna kan utan kostnad få ytterligare högst två exemplar av promemorian. Exemplaren beställs hos Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm. Telefon 08-598 191 90, fax 08-598 191 91, e-post kundservice@wolterskluwer.se. Ange vid beställning att exemplaren är avsedda för remissändamål.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Clara Ahlqvist
Ämnesråd

Kopia till

Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm

Nya ungdomspåföljder

REGERINGSKANSLIET

Justitiedepartementet

SOU och Ds kan köpas från Wolters Kluwers kundservice.
Beställningsadress: Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@wolterskluwer.se
Webbplats: wolterskluwer.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Wolters Kluwer Sverige AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

En kort handledning för dem som ska svara på remiss.

Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Omslag: Regeringskansliets standard

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2017

ISBN 978-91-38-24639-9

ISSN 0284-6012

Förord

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Morgan Johansson, gav den 21 december 2016 numera hovrättsrådet Karin Sandahl i uppdrag att överväga och föreslå nya påföljder för unga lagöverträdare (Ju 2016/092119/LP).

Med denna promemoria är uppdraget slutfört.

Stockholm i juni 2017

Karin Sandahl

Innehåll

Förord.....	1
Sammanfattning	9
1 Författningsförslag.....	11
1.1 Förslag till lag om ändring i brottsbalken	11
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare	20
1.3 Förslag till lag om ändring i lag (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.	22
1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister	24
1.5 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	26
1.6 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	28
1.7 Förslag till lag (20xx:xxxx) om verkställighet av ungdomsövervakning.....	32
2 Uppdraget och dess genomförande.....	37
2.1 Bakgrund	37
2.2 Uppdragets innehåll.....	37
2.3 Utredningsarbetet.....	38

3	Den nuvarande ordningen	39
3.1	Inledning	39
3.2	Beaktande av den unges ålder vid straffmätningen.....	39
3.3	Om påföljdsvalet för unga lagöverträdare och de särskilda ungdomspåföljderna	40
3.3.1	Inledning.....	40
3.3.2	Socialnämndens yttrande enligt LUL	41
3.3.3	Ungdomsvård.....	41
3.3.4	Ungdomstjänst.....	42
3.3.5	Sluten ungdomsvård.....	43
4	Påföljdsutredningens förslag om nya ungdomspåföljder	45
4.1	Inledning	45
4.2	Utredningens utgångspunkter.....	45
4.3	Utredningens förslag om nya ungdomspåföljder.....	46
4.3.1	Inledning.....	46
4.3.2	Kontaktskyldighet för unga	46
4.3.3	Ungdomsövervakning.....	49
5	Avgränsningar och utgångspunkter	55
5.1	Avgränsningar.....	55
5.2	Utgångspunkter.....	55
5.2.1	Allmänna utgångspunkter	55
5.2.2	Legalitetsprincipen.....	56
5.2.3	Unga lagöverträdares särställning i påföljdssystemet och barnkonventionen.....	56
5.2.4	Tydliga, konsekventa och brottspreventiva ungdomspåföljder	57
5.2.5	Nödvändiga kompromisser	58
6	Behovet av nya ungdomspåföljder.....	61
6.1	Påföljdsutredningens behovsanalys.....	61
6.2	Relevanta förändringar sedan förslagen lämnades.....	62

6.3	Förutsättningar som Påföljdsutredningen utgick från men som inte längre är aktuella.....	65
6.4	Vilka påföljder döms unga lagöverträdare till enligt statistiken?.....	67
6.4.1	Påföljdsutredningens underlag	67
6.4.2	Mitt underlag	67
6.4.3	Slutsatser av statistiken	69
6.5	Det finns fortfarande behov av nya ungdomspåföljder	70
7	Remissinstansernas synpunkter på förslagen	73
8	Bedömningen av utredningens förslag	75
8.1	Inledning	75
8.2	Förutsebarhet och likabehandling	75
8.3	Legalitetsprincipens genomslag	77
8.4	Barnrättsperspektivet.....	79
8.5	Förslagen bör införas med vissa justeringar	80
8.6	Huvudmannaskap	81
9	Ungdomstillsyn	83
9.1	Ungdomstillsyn i stället för kontaktskyldighet för unga.....	83
9.2	Påföljdens roll i systemet	83
9.3	Särskilt om påföljdens tillämpningsområde, straffmätningen och verkställighetens längd.....	85
9.4	Betydelsen av art	89
9.5	Övergripande om påföljdens innehåll.....	89
9.6	Närmare om påföljdens utformning.....	92
9.6.1	Grundläggande innehåll och syfte	92
9.6.2	Verkställighetens inledning.....	93
9.6.3	Åldersgrupp	93
9.6.4	Påföljdens verkställighet och innehåll.....	94

9.7	Misskötsamhet.....	97
9.8	Ungdomstillsyn som förstärkningspåföljd	98
10	Ungdomsövervakning	99
10.1	Mitt förslag om ungdomsövervakning.....	99
10.2	Påföljdens roll i systemet m.m.	99
10.3	Åldersgrupp	101
10.4	Övergripande om påföljdens innehåll	101
10.5	De rörelsebegränsande inslagen och kontrollen av att de efterlevs	102
10.5.1	Helghemarrest och andra rörelsebegränsande inslag	103
10.5.2	Elektronisk övervakning.....	104
10.5.3	Nedtrappning och upptrappning	106
10.6	Koordinatorns roll och funktion.....	107
10.7	Påföljden bör inte innefatta ett krav på drogfrihet	108
10.8	... men bör kunna förenas med ett sådant förbud när det finns skäl för det.....	109
10.9	Verkställighetens längd och inledande.....	110
10.10	Verkställighetsplanering och verkställighetsplan	110
10.11	Normaliseringsprincipen.....	112
10.12	Socialtjänstens roll.....	113
10.13	Bistånd av polisen	114
10.14	Misskötsamhet.....	115
10.15	Informationsutbyte och sekretess.....	116
10.15.1	Inledning.....	116
10.15.2	Det bör införas en sekretessbrytande bestämmelse för socialtjänsten.....	117
10.15.3	Det bör införas en sekretessbrytande bestämmelse för skolan.....	118

10.15.4	Det bör införas en sekretessbrytande bestämmelse för polisen.....	120
10.15.5	Det bör inte införas en sekretessbrytande bestämmelse för hälso- och sjukvård	122
10.15.6	Det bör inte gälla någon sekretess för beslut i verkställighetsplanen	123
10.15.7	Uppgiftslämnande till SiS.....	123
10.15.8	Uppgiftslämnande från SiS	124
11	Övriga frågor	127
11.1	Förslagen bör inte införas som försöksverksamhet.....	127
11.1.1	Skäl för en försöksverksamhet.....	127
11.1.2	Skäl mot en försöksverksamhet.....	128
11.1.3	Min slutsats	129
11.2	Erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen	130
11.2.1	Erkännande och verkställighet av frivårdspåföljder inom Europeiska unionen	130
11.2.2	Förslagen föranleder inga åtgärder från lagstiftarens sida	131
12	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	133
13	Ekonomiska konsekvenser	135
13.1	Inledning	135
13.2	Kostnader för ungdomstillsyn	135
13.2.1	Påföljdsutredningens bedömning.....	135
13.2.2	Min bedömning	136
13.3	Kostnaderna för ungdomsövervakning	137
13.3.1	Påföljdsutredningens bedömning.....	137
13.3.2	Min bedömning	138
13.4	Övriga kostnader och konsekvenser.....	138

14	Författningskommentar	139
14.1	Förslaget till lag om ändring i brottsbalken.....	139
14.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.....	152
14.3	Förslag till lag om ändring i lag (1974:202) om beräkning av strafftid m.m.....	153
14.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister	154
14.5	Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)	155
14.6	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	158
14.7	Förslag till lag (20xx:xx) om verkställighet av ungdomsövervakning	165
 Bilaga		
Bilaga 1	Uppdraget.....	183